

Procedura w zakresie przeciwdziałania wystąpieniu nadużyć finansowych

I. Cel i zakres:

Celem procedury jest określenie zasad zapobiegania wystąpieniu oraz odpowiedniego postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia nadużyć finansowych.

Pod pojęciem nadużycia finansowego, zgodnie z postanowieniami Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, należy rozumieć postępowanie, jakiegokolwiek umyślne działanie lub zaniechanie, dotyczące:

- wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez Wspólnoty Europejskie lub w ich imieniu,
- nieujawnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
- niewłaściwego wykorzystania takich środków do celów innych niż te, na które zostały pierwotnie przyznane.

II. Najczęściej spotykane nadużycia finansowe, które mają największy wpływ na wdrażanie funduszy europejskich:

1. **Zmowa przetargowa** – porozumienie, którego celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na uzgadnianiu przez przedsiębiorców przystępujących do przetargu lub przez tych przedsiębiorców i przedsiębiorcę będącego organizatorem przetargu warunków składanych ofert, w szczególności co do zakresu prac lub ceny. Sprzeczne z prawem są w szczególności porozumienia polegające na:
 - rezygnacji z przetargu – rezygnacja uczestnika lub uczestników w celu umożliwienia wygrania go przez z góry wybrany podmiot,
 - rotacji ofert – dzielenie się wygranymi w przetargach przez oferentów; każdy z uczestników na przemian składa najkorzystniejszą ofertę,
 - składaniu ofert komplementarnych – uczestnicy składają oferty tak przygotowane, że wygrać może tylko jedna z nich; pozostałe zawierają celowe błędy formalne lub są mniej korzystne,
 - podziale zysku – po rezygnacji z przetargu uczestnik otrzymuje wypłatę swojej części zysku jako wypłatę w gotówce lub poprzez zatrudnienie w charakterze podwykonawcy,
 - podziale rynku – uzgodnienie pomiędzy oferentami podziału terenów udziału w przetargach lub ich rodzajów.
2. **Konflikt interesów** – konflikt pomiędzy obowiązkami pracowniczymi a interesami prywatnymi pracownika instytucji, polegający na tym, że interesy pracownika instytucji jako osoby prywatnej mogłyby niewłaściwie wpłynąć na wykonywanie przez niego obowiązków i zadań publicznych. Obowiązki pracownicze należy rozumieć w szczególności jako zadania wynikające z zakresu obowiązków, regulacji zewnętrznych i wewnętrznych, w tym kodeksu etyki.
3. **Korupcja** – obiecywanie, proponowanie, wręczanie przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji, a także na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio lub pośrednio

jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnic takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji;

- przekupstwo – umyślne udzielenie korzyści majątkowej, osobistej albo jej obietnicy osobie pełniącej funkcję publiczną w związku z pełnieniem tej funkcji
- sprzedajność urzędnicza – przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej lub jej obietnicy, uzależnienie wykonania czynności od korzyści majątkowej
- płatna protekcja – podjęcie się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą lub jej obietnicę

4. **Falszerstwo dokumentów** – przerobienie dokumentu (dokonanie zmian w treści prawdziwego dokumentu bez upoważnienia) lub podrobienie (stworzenie dokumentu i nadanie mu takich cech, które sprawiają, że wydaje się autentyczny) w celu użycia za autentyczny.

III. Przebieg procedury:

1. Wszystkie osoby zaangażowane w realizację postępowań o zamówienie publiczne zobowiązane są do przestrzegania norm prawnych, etycznych i moralnych na jak najwyższym poziomie, zasad solidności, obiektywizmu oraz uczciwości.
2. Na proces przeciwdziałania problemowi nadużyć finansowych i/lub korupcji składają się trzy podstawowe elementy tj.: zapobieganie, wykrywanie oraz sposób postępowania w przypadku podejrzenia nadużycia.

2.1 **Zapobieganie**, tj. przeciwdziałanie wystąpieniu nadużyć finansowych oraz zjawisk korupcyjnych, realizowane poprzez:

- 1) informowanie o możliwości prowadzenia kontroli mających na celu zapobieganie i wykrywanie nadużyć oraz konsekwentne informowanie właściwych organów o przypadkach nadużyć
 - 2) funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy oraz procedury zarządzania ryzykiem służącej identyfikacji, ocenie, hierarchizacji ryzyk, stosowaniu działań zaradczych oraz informowaniu o ryzyku w sposób, który umożliwi jednostce osiągnięcie zamierzonych celów w jak najwyższym stopniu
 - 3) podział kompetencji i odpowiedzialności określający zakres zadań i obowiązków pracowników, zgodnie z „Kartami stanowisk pracy”, który ma na celu wyeliminowanie dowolności w określaniu sposobu pracy i procedowania.
- 2.2 **Wykrywanie**, tj. rozpatrywanie wszelkich sygnałów dotyczących podejrzenia wystąpienia nadużycia finansowego i/lub korupcji oraz podejmowanie stosownych działań.

2.3 **Postępowanie w przypadku podejrzenia nadużycia finansowego:**

- 1) Źródła, z których mogą pochodzić informacje o podejrzeniu nadużycia finansowego można podzielić na trzy rodzaje:
 - informacje od pracowników,
 - informacje o prowadzonych śledztwach i postępowaniach, do których należą w szczególności informacje przekazane przez prokuraturę lub służby specjalne (np. ABW, CBA), informacje przekazane przez UOKiK,
 - pozostałe źródła zewnętrzne, do których należy zaliczyć w szczególności: artykuły prasowe, informacje od osób trzecich (otrzymane m.in. dzięki wykorzystaniu mechanizmów umożliwiających bezpośrednie sygnalizowanie o wystąpieniu nieprawidłowości i nadużyć finansowych).
- 2) Postępowanie z podejrzeniami nadużyć finansowych, przekazanymi przez pracowników:
 - a) Ze względu na fakt, że nadużycia finansowe mogą wystąpić na każdym etapie realizacji zamówienia publicznego, wszyscy pracownicy powinni być wyczuleni na wszelkie

symptomy wystąpienia ewentualnych nadużyć finansowych podczas wykonywania codziennych obowiązków służbowych.

- b) Każdy pracownik, w przypadku powzięcia istotnych informacji świadczących o możliwości wystąpienia podejrzenia nadużycia finansowego skutkującego wystąpieniem czynu zabronionego, zobowiązany jest do podjęcia stosowanych działań, mających na celu powiadomienie odpowiednich organów. Należy zabezpieczyć również miejsca zdarzenia - tak, aby nie dopuścić do zatarcia, zniekształcenia śladów i innych dowodów popełnienia czynu zabronionego.
- 3) Zgłaszanie nieprawidłowości i nadużyć finansowych poprzez mechanizm sygnalizacyjny:
- e-mail nieprawidlowosci@dip.dolnyslask.pl
- 4) Postępowanie z informacjami o nadużyciach / podejrzeniach nadużyć finansowych pozyskanymi z innych źródeł:
- a) W momencie otrzymania informacji o możliwości wystąpienia nieprawidłowości w odniesieniu do realizowanego w ramach PO IiŚ projektu (tj. tzw. informacji od osoby trzeciej), należy każdorazowo dokonać analizy, czy dane zdarzenie może stanowić podejrzenie wystąpienia nadużycia finansowego.
- b) W przypadku wystąpienia przesłanek świadczących o wystąpieniu podejrzenia popełnienia przestępstwa odpowiednie zawiadomienie należy skierować do właściwych organów ścigania.
- c) Podmioty uczestniczące w systemie realizacji PO IiŚ zobowiązane są również do:
- zachowania poufności i nieujawniania informacji dotyczących danych osobowych osób zgłaszających informacje o możliwości wystąpienia nieprawidłowości lub nadużycia finansowego,
 - powstrzymania się od ustalania personaliów osoby, która przekazała zgłoszenie o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub nadużyciu finansowym w sposób anonimowy.

Z-ca DYREKTORA
ds. ADMINISTRACYJNYCH
„Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku
57-300 KŁODZKO, ul. Szpitalna 1a
Jacek Marcelewicz